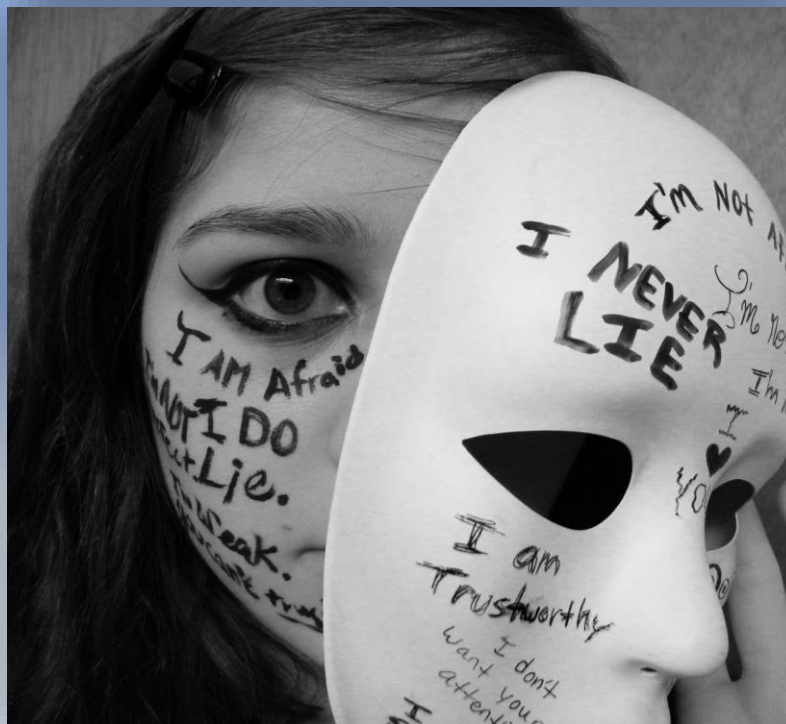

Borderline persoonlijkheidsstoornis

René Bouwman
Psychiater

Inhoud

Wat is een persoonlijkheidsstoornis?

Wat is specifiek voor de Borderline Persoonlijkheidsstoornis (BPS)?

Achtergronden en mogelijke oorzaken van de BPS

Wat is de belasting voor cliënt(e) zelf?

Wat is de invloed van borderline op naastbetrokkenen?

Mogelijkheden van behandeling

Persoonlijkheidsstoornis

- Een duurzaam patroon van innerlijke ervaringen en gedragingen
- Het patroon is star en uit zich in tal van persoonlijke en sociale situaties
- Het patroon veroorzaakt lijden of beperkingen
- Het patroon is van lange duur

Kenmerken in DSM

Borderline persoonlijkheidsstoornis

Impulsiviteit

Stemmingswisselingen

Extreme angst om verlaten te worden

Identiteitsproblemen

Gebrek aan beheersing van woede

Zelfbeschadigend gedrag

Terugkerende suïcidale gedragingen

Tekortschietend contact met de realiteit

Borderline

- Instabiliteit
 - Identiteit (negatief zelfbeeld, weinig eigen identiteit)
 - Gedachten (zwart/wit denken, gefragmenteerd denken)
 - Gevoel (forse stemmingsschommelingen, woede aanvallen)
 - Gedrag (impulsiviteit, zelfbeschadiging)
- Incididentie: 1-2% van de totale bevolking
- Binnen de GGZ aanmerkelijk hoger:
 - 10% van de poliklinische populatie
 - 15-25% van de klinische populatie

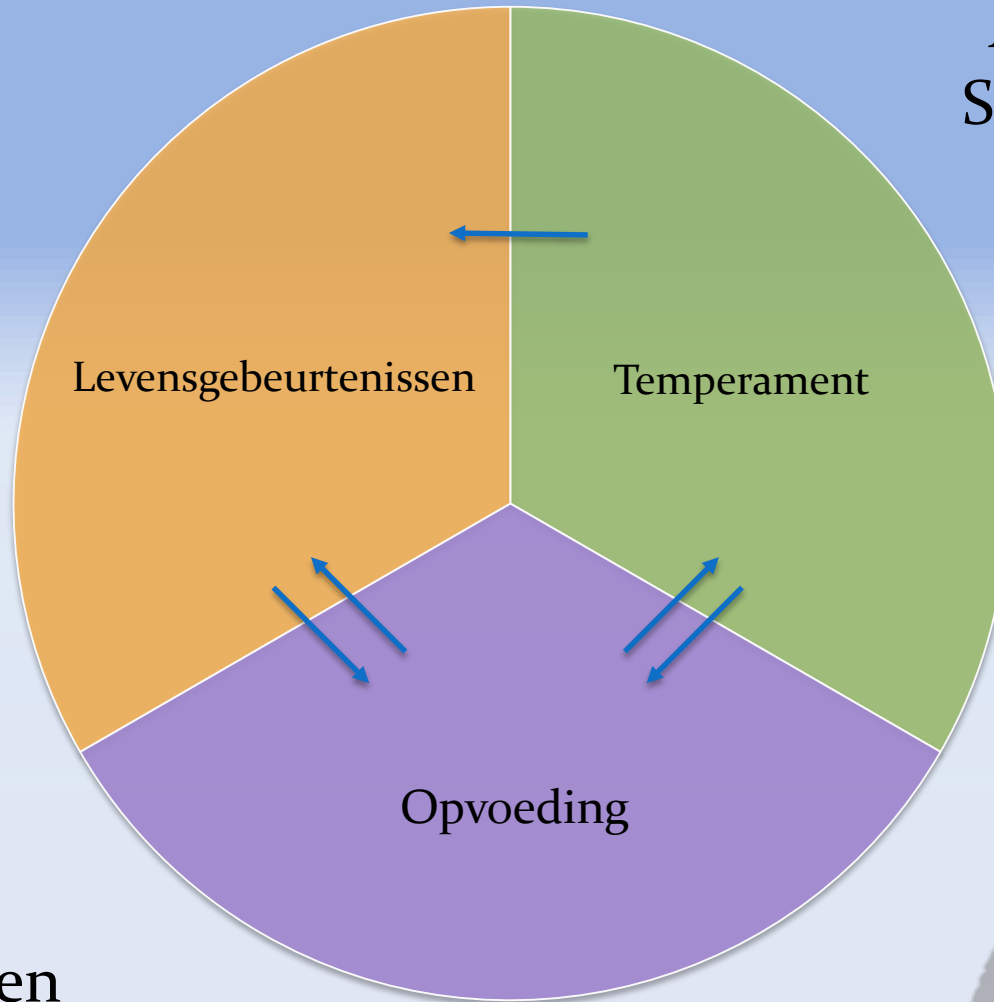
Mensen met een borderline-persoonlijkeidsstoornis zijn de psychologische equivalenten van patiënten met derdegraadsverbrandingen. Zij hebben om zo te zeggen geen emotionele huid. De kleinste aanraking of beweging kan een groot lijden veroorzaken.

– Marsha Linehan, hoogleraar psychologie aan de University of Washington

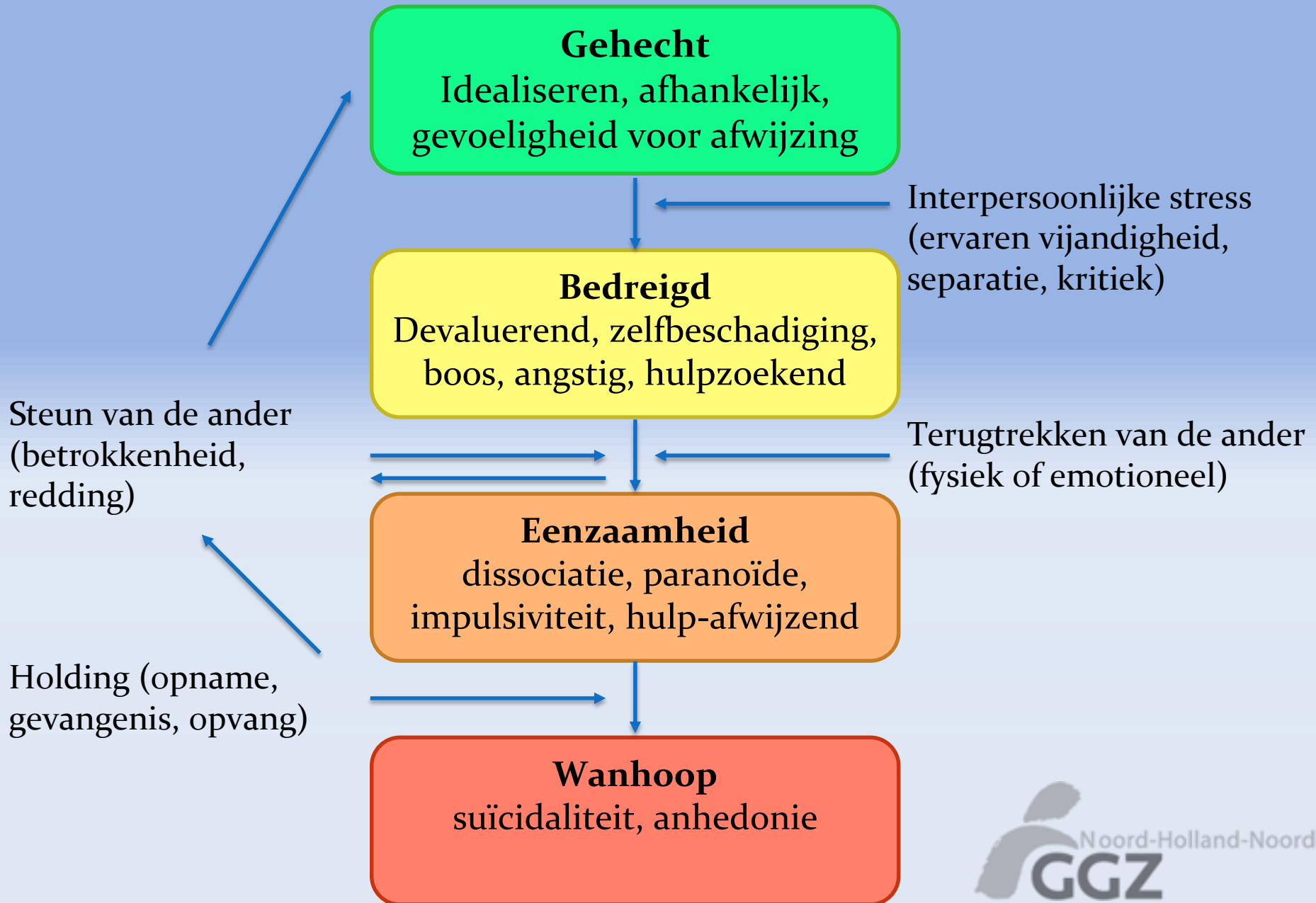
Oorzaken

Traumatische ervaringen
Pesten

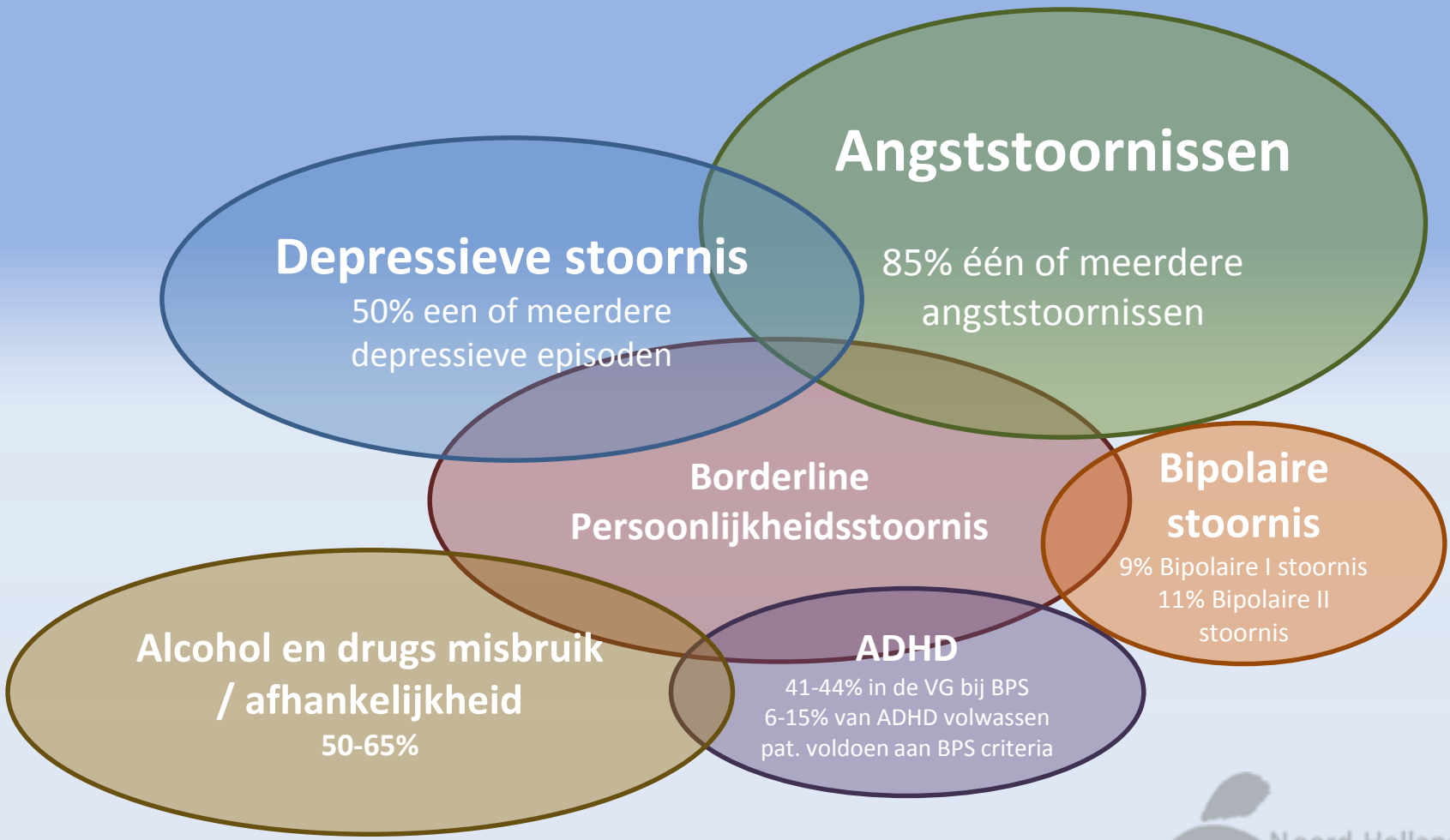
Extravertie / introvertie
Angst tolerantie
Spanning zoeken

Hechting
Basisbehoeften

Tegelijkertijd optredende stoornissen

Tips voor de omgeving

Wees geïnformeerd

Erken de stoornis / beperking

Maak duidelijk waar u wel en niet bij kunt helpen

Verantwoordelijkheid voor de gevolgen van
borderline gedrag laten bij degene met BPS

Stel haalbare grenzen

Geef geen ongevraagde adviezen

Omgang

Liever!

Bemoedigen

Steun

Duidelijke grenzen

Gepaste afstand

Dan...

Bemoeien

Advies

Geen grenzen

Overmatige nabijheid

Psycho-educatie voor betrokkenen; zorg ervoor dat je het vol kan houden. Heb aandacht voor anderen

GGZ-NHN organiseert naastbetrokkenen groepen

Behandeling

Psychotherapeutische behandelingen binnen
GGZ Noord-Holland Noord

MBT: Mentalisation based treatment (Fonagy & Bateman)

DGT: Dialectische gedragstherapie (Linehan)

SGT: Schematherapie (Young)

Daarnaast verschillende vaardigheidsgroepen en e-Health modules

Medicatie:

Beperkte rol in de behandeling.

Lage doseringen anti-psychotica of anti-epileptica kunnen in crisis behulpzaam zijn.